

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/267/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119219097
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8119219097.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: Š. J., Y.: XX.XX.XXXX, E. A. I. XXXX/XX, XXX XX I., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: 365.bank, a. s., IČO: 31340890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 501,98 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyni na základe zmluvy o úvere „Dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXX“ uzavretej dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 501,98 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 13.12.2019 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 05.12.2019 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 501,98 € a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalobca v žalobe uviedol:

1.1. So žalovanou som uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu. Ide o Zmluvu o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1000,-eur, ktorý som sa zaviazala žalovanej zaplatiť v 40 mesačných splátkach vo výške 40,62 eura, s konečnou splatnosťou úveru 15.03.2014. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 25,50 %, RPMN vo výške 30,48 % a priemerná RPMN vo výške 44,57 %.

Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú som uzatvorila ako spotrebiteľka so žalovanou, dodávateľkou finančnej služby.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa 9 ods. 2/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len ZoSÚ).

Konkrétne podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ),

- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ).

Zmluva o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, P. Z. XX.XX.XXXX neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/ZoSÚ.

Zmluva o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, P. Z. XX.XX.XXXX neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 30,48 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN. Správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza 36,33 %.

V zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, P. Z. XX.XX.XXXX je tiež uvedená nesprávne celková výška nákladov 509,96 eura. Celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade sumu 1624,80 eura (40,62 eura x 40) a výškou poskytnutého úveru (1000 eur). Skutočná celková výška nákladov je preto správne 624,80 eura (1624,80 eura - 1000 eur = 624,80 eura).

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodné obohatenie žalujem vo výške rozdielu medzi mojimi platbami, t.j. 1501,98 eura a výškou úveru 1000 eur, teda 501,98 eura.

Ja som sa o tom, že sa žalovaná na môj úkor bezdôvodne obohatila dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom prehlásenie, zo dňa 08.11.2019, predkladám.

Čo sa týka objektívnej premlčacej doby, navrhujem aplikovať 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaná sa bezdôvodne obohatila prijatím súm, o ktorých vedela v čase ich prijatia, že jej nepatria.

Podľa § 53 ods. 1 OZ „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.“

Zmluva o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, P. X.X.XXXX obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v časti 2. Zmluva o úvere, bod 5., v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6., v znení: Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru.“

K neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky a priamo vo vzťahu k žalovanej už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7Csp/7/2018, zo dňa 24.01.2019, ktorý potvrdil Krajský súd Prešov, sp. zn. 2Co/60/2019, zo dňa 26.08.2019.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril nasledujúco: má za to, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Internetová kalkulačka nie je spoľahlivým nástrojom na výpočet presnej RPMN. Vznáša námietku premlčania uplynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby bezdôvodného obohatenia. Na určení neprijateľnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky nie je daný naliehavý právny záujem.

3. Z listín predložených žalobcom súd zistil, že dňa 16.11.2010 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere - dostupná pôžička. Z výpisu z účtu vyplýva, že žalobca poslednú splátku vykonal dňa 23.01.2013 a celkovo zaplatil sumu 1501,98 € (úver bol poskytnutý vo výške 1000 €).

4. Okresný súd rozhodol rozsudkom dňa 20.04.2021 takto:

I. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

la. V tejto časti konania je žalobca p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere Dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX P. Z. XX.XX.XXXX nachádzajúca sa v časti 2. Zmluva o úvere, bod 5 v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik platnosť a výklad budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10, II. Časti Všeobecných obchodných podmienok“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

Ila. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

5. Na základe odvolania žalobkyne KS v Prešove uznesením č.k. 1CoCsp/10/2021 - 204 zo dňa 21.09.2021 rozhodol takto:

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o bezdôvodné obohatenie a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5.1. KS v PO v odôvodnení rozhodnutia uviedol:

64. Za týchto okolností treba prisvedčiť názoru odvolateľky v predmetnej veci, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia by mal byť v súlade s vyššie uvedenou judikatúrou posunutý na moment, kedy sa žalobkyňa skutočne dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia, čo v prejednávanej veci možno posunúť na moment, kedy získala potrebné informácie od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, t.j. 8.11.2019 (č. I. 9 spisu) a v tomto kontexte nemožno súhlasiť s právnymi názormi uvedenými v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/341/2017 a 17Co/263/2017, o ktoré sa oprel súd prvej inštancie.

65. Treba súhlasiť, že je právne významná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018, ktorú súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí aj cituje.

66. V tejto súvislosti však treba zdôrazniť, že najvyšší súd dáva priestor spotrebiteľovi, aby preukázal úmysel dodávateľa sa obohatiť na jeho úkor a preukázať takto aspoň nepriamy (alebo priamy) úmysel podľa zásad trestného práva hmotného. Treba konštatovať, že súd prvej inštancie neposkytol žalobkyni náležitý priestor, aby navrhla dokazovanie, ktorým by tieto okolnosti mohla preukázať a súd z vlastnej iniciatívy (§ 295 CSP) na preukázanie týchto okolností nevykonal dokazovanie, hoci takúto možnosť mal. V prejednávanej veci sa takýto postup žiadal, najmä v rovine zistenia všetkých rozhodných okolností, ku ktorým došlo pri uzavretí predmetnej zmluvy, najmä v rovine vypočutia zodpovedného zamestnanca žalovaného, ktorý so žalobkyňou zmluvu uzatváral.

67. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočne zisteného skutkového stavu, a preto v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

68. V novom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu v otázke začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v prejednávanej veci a umožniť žalobkyni navrhnuť dokazovanie na preukázanie priameho, či nepriameho úmyslu žalovaného sa na jej úkor obohatiť. Ak by žalobkyňa v tomto smere zostala pasívna, nič nebráni súdu prvej inštancie, aby vykonal dokazovanie sám v zmysle § 295 CSP, a to aspoň v rovine vypočutia zodpovedného zamestnanca žalovaného o okolnostiach uzatvárania predmetnej zmluvy predovšetkým v tom zmysle, z akých dôvodov neboli do tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakotvené náležitosti, ktorých absenciu žalobkyňa namieta, pochopiteľne v prípade, ak sa tieto námietky týkajúce sa nedostatkov a absencií v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere majúciach za následok bezúročnosť a bezplatnosť tohto úverového vzťahu skutočne na základe vykonaného dokazovania preukážu.

6. Vo vzťahu k zrušujúcemu uzneseniu KS v PO len toľko - krajský súd uviedol, že súdne rozhodnutia okresným súdom citované sa netýkajú spotrebiteľského práva. Poukázal pritom paradoxne na rozhodnutie NS ČR sp. 33Odo/306/2005, ktoré sa však absolútne netýka spotrebiteľského práva, keďže išlo o obchodný spor týkajúci sa plnenia za užívanie nebytových priestorov na základe neplatnej nájomnej zmluvy.

Rovnako krajským súdom uvedené rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 2460/2017 malo podstatne iný skutkový základ, keďže poukazuje iba na osobitné okolnosti prípadu a to, že právna skutočnosť - výpoveď zmluvy bola predmetom samostatného konania týkajúceho sa jej platnosti a preto premlčacia lehota bezdôvodného obohatenia nemohla plynúť už od jej dania. Predmetné rozhodnutie potvrdzuje doterajšiu súdnu prax (citovanú okresným súdom v zrušenom rozsudku) a neodkláňa sa od nej.

Žiadne obdobné skutkové okolnosti v prejednávanej veci však neexistujú.

6.1. Okresný súd si nie je vedomý, že by nedal žalobkyni priestor na preukázanie úmyslu žalovaného. Bola to predsa žalobkyňa, ktorá podala žalobu v zastúpení právnym zástupcom špecializujúcim sa na spotrebiteľskú agendu (ako právny zástupca vystupuje v stovkách sporov) a jej prístup k preukázaniu

úmyslu vyplýva aj z konania po zrušení rozsudku - úmysel je daný bez ďalšieho a žiadne dôkazy nenavrhuje.

7. Okresný súd vec opätovne prejednal a dospel k nasledujúcim záverom:

Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 16.11.2011

§ 2 písm.d) - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

§ 9 ods.2 - Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbq>> musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

§ 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z.

Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

(a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>>, r) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>> a y) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>> a § 10 ods. 1 <[https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?](https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr)

[documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr](https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr)>,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

7.1. Súd zvedol ustanovenia týkajúce sa iba tých náležitostí zmluvy, nedostatok ktorých vytyka žalobkyňa.

8. Pokiaľ ide o § 9 ods.2 písm.k), tak to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí povinne obsahovať rozpis splátok je už vyriešené ustálenou judikatúrou NS SR a SdEÚ.

8.1. Náležitosť podľa § 9 ods.2 písm.f) zmluva obsahuje uvedením konečnej splatnosti. Pri znení tohto ustanovenia eurokonformný výklad v súlade so smernicou (2000/48/ES - Čl. 10 ods.2 písm.c/ - Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza - dĺžku trvania zmluvy o úvere)

nie je contra legem vnútroštátnemu právu (umožňuje výklad nesprávne prebratého ustanovenia bez formalistického lipnutia na jeho slovnom vyjadrení), keďže podstatou je informácia pre veriteľa o dĺžke trvania zmluvy. Priemernému spotrebiteľovi musí byť zrejmé, že táto dĺžka je od uzavretia zmluvy 16.11.20210 do dňa konečnej splatnosti 15.03.2014.

8.2. V prípade ustanovenia § 9 ods.2 písm.j) súd umožnil žalovanému obhájiť ním v zmluve uvedenú výšku RPMN 30,48% a uvedenie celkovej čiastky úveru. V zmluve sa uvádza, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Žalovaný však na výzvu súdu nereagoval (výzva zo dňa 26.10.2021 - čl. 214).

Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. - pre účely tohto zákona sa rozumie

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

Pokiaľ ide o RPMN, súdu sa bez spolupráce žalovaného nepodarilo zistiť ako dospel k údaju 30,48%. Súd po zadaní do kalkulačky pre výpočet RPMN údajov: výška úveru - 1000 €, počet splátok - 40, dátum úveru - 16.11.2010, dátum prvej splátky - 15.12.2010, deň splátky - 15. deň v mesiaci, periodicita splátok -

mesačne, výška splátky - 40,62 € dospeľ k údaju 36,42%, teda k údaju v neprospech spotrebiteľa. Výšku RPMN približujúcu sa údaju v zmluve, dosiahol súd pri zadaní splátky 38,00 € a to konkrétne 30,26%. Uvedenú výšku splátky (napr. po odpočítaní poisťného) si však žalovaný žiadnym spôsobom neobhájil. Rovnako je pravdou, že celková čiastka na zaplatenie spotrebiteľom v zmluve konkrétnym číselným údajom uvedená nie je. Pre jej výpočet potrebná čiastka celkovej výšky nákladov je v zmluve uvedená ako 509,96 € a to nevedno na základe čoho. Výška sumy prevyšujúcej poskytnutú istinu je podľa zmluvy $40 \times 40,62 \text{ € (výška splátky)} = 1624,80 \text{ €} - 1000 \text{ €} = 624,80 \text{ €}$. Aj pri splátke 38 € je výška celkovej čiastky na zaplatenie 1520 €, teda výška celkových nákladov spotrebiteľa je 520 €.

8.3. Žalovaným poskytnutý úver je pre nedostatky vyššie uvedené úverom bezúročným a bez poplatkov.

9. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, príhľadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

§ 451 ods.1 - Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

§ 451 ods.2 - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods.1 - Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

10. Okresný súd viazaný právnym názorom krajského súdu tak vychádza z toho, že subjektívna premlčacia lehota pri uplatnení nároku neuplynula, keďže o bezdôvodnom obohatení sa žalobkyňa mala dozvedieť od OZ HOOS dňa 08.11.2019 a žaloba bola na súde podaná dňa 05.12.2019.

Podľa C.s.p.

Čl. 2 ods.2 - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Čl. 3 ods.1 - Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

Čl. 4 ods.1 - Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

ods.2 - Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s príhľadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl. 6 ods.1 - Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

ods.2 - Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

10.1. Vychádzajúc zo základnej tézy teórie dokazovania, že strana sporu preukazuje skutočnosť ňou tvrdené a prinášajúce jej prospech, je zrejmé, že úmysel bezdôvodne sa obohatiť žalovaným dodávateľom by mal dokazovať žalobca.

Dokazovanie vnútorného sveta osoby uzatvárajúcej zmluvu je však možné len prostredníctvom skutočností manifestovaných navonok. Navyiac, ak zmluvu uzatvára právnická osoba adhéznym spôsobom nie je možné spotrebiteľom určiť, u ktorej fyzickej osoby v jej štruktúre sa takýto úmysel

preukazovať má - či u pracovníka pobočky banky, ktorý zmluvu fyzicky podpisuje, alebo u jeho nadriadeného, alebo u osôb, ktoré (pravdepodobne na ústredí banky) formulár zmluvy jednotne predpripravili a pod.

10.2. Vo všeobecnosti možno povedať, že zavinenie je vnútorný psychický vzťah konajúcemu k podstatným zložkám jeho konania. Zavinenie je teda vybudované po a) na zložke vedomostnej, ktorá zahŕňa vnímanie konajúceho tj. odraz predmetov, javov a procesov jeho zmyslových orgánov ako i predstavu predmetov a javov, ktoré konajúci vnímal skôr alebo, ku ktorým dospel svojím úsudkom na základe znalosti a skúsenosti a b) na zložke vôľovej zahŕňajúcej predovšetkým chcenie alebo uzrozenie tj. v podstate rozhodnutie konať určitým spôsobom zo znalosti podstaty veci.

10.3. Podľa trestného práva (a jeho teórie analogicky využívanej aj v občianskom práve) o priamy úmysel ide, ak dodávateľ chcel, vediac, že porušuje zákon získať bezdôvodné obohatenie.

U nepriameho úmyslu konajúci vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom a pre prípad, že to spôsobí bol s tým uzrozený. Uzrozenie konajúceho u nepriameho úmyslu vyjadruje aktívny vôľový vzťah konajúceho k spôsobeniu následku relevantného pre posudzovanú vec, čím je mienená vôľa, ktorá sa prejavila navonok, čiže chovaním konajúceho. Spôsobenie takéhoto následku však nie je priamym cieľom konajúceho, ale nevyhnutným prostriedkom jeho dosiahnutia (priamo ho nechcel, pretože konajúci sleduje svojím zámerom cieľ iný, ktorý môže byť z hľadiska práva cieľom aj nezávadným; pri tom je však konajúci vždy uzrozený s tým, že realizácia tohto cieľa predpokladá spôsobenie následku významného z hľadiska práva, avšak tento následok je nechcený a je iba vedľajším následkom správania konajúceho, s ktorým je však uzrozený.). Na takého uzrozenie sa potom usudzuje z toho, že konajúci nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku, ktorý si konateľ predstavoval ako možný a to bez ohľadu na to, či by išlo o jeho vlastný zásah alebo o zásah niekoho iného.

Pokiaľ ide o vedomú nedbanlivosť konajúci vedel, že môže spôsobom v zákone uvedeným porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov spoliehal, že takýto následok nespôsobí. Z toho vyplýva, že vedomá nedbanlivosť je budovaná na vedomí možnosti vzniku následku, čo je schopnosť konajúceho rozpoznať a zhodnotiť okolnosti, ktoré vytvárajú možné nebezpečenstvo pre záujem chránený zákonom. Nedostatočné zhodnotenie nebezpečnosti konajúceho nespočíva v neznalosti tohto stavu ale len v tom, že konajúci nedocenil možné následky svojho konania. Podstatné teda je, že vedomá nedbanlivosť sa zhoduje s nepriamym úmyslom v intelektuálnej zložke, ale oproti nepriamemu úmyslu tu chýba vôľová zložka vyjadrená uzrozením. Pri vedomej nedbanlivosti páchatel vie, že môže spôsobiť následok odporujúci zákonu, avšak nechce ho spôsobiť ani s tým nie je uzrozený naopak spolieha, že ho nespôsobí.

Pri posudzovaní rozhraničenia vedomej nedbanlivosti od nepriameho úmyslu je treba hodnotiť, či dôvody, pre ktoré konajúci spoliehal, že následok nespôsobí majú charakter dostatočného dôvodu, za ktoré je možné považovať iba také dôvody, ktoré síce v posudzovanom prípade neboli spôsobilé zabrániť relevantnému následku z hľadiska práva, ale v inej situácii a za iných podmienok, by k tomu mohli byť reálne spôsobilé. Nejde však o spoliehanie na náhodu. Tam, kde konajúci spolieha iba na šťastnú náhodu nejedná z vedomej nedbanlivosti, ale ide o nepriamy úmysel.

10.4. Pri rozhodovaní v prejednávanej veci, či u žalovaného ide o úmysel alebo nedbanlivosť vychádzal súd z toho akú sumu informácií mu poskytol žalovaný o spôsobe uvádzania údajov v zmluve. Žalovaný žalobkyňou namietané údaje žiadnym spôsobom neozrejmil. Nestálo mu za námahu reagovať ani na výzvu súdu. Žalovaný mal možnosť údaje ním uvedené obhájiť, prípadne preukázať, že niektoré nedostatky sú spôsobené výkladovými problémami objektívne nejasného právneho predpisu, čo by mohlo záver o jeho úmysle vylúčiť. Žalovaný to však neurobil.

11. Dôvody prečo súd žiadal, aby sa žalovaný vyvinil z úmyslu vyplývajú z ďalej citovanej judikatúry:

11.1 Ústavný súd SR vo veci sp. zn. II. ÚS 716/2016 <<http://merit.slv.cz/II.US716/2016>> vo vzťahu k dokazovaniu v medicínskych sporoch (teda tiež sporoch so slabšou stranou - pacientom) uviedol:

Sumarizujúc uvedené možno konštatovať, že požiadavka jednoznačného preukázania príčinnej súvislosti bez možnosti pripustenia určitej rozumnej miery neistoty osobitne v sporoch, ktoré majú svoj pôvod vo vzťahoch lekár (zdravotnícke zariadenie) a pacient (klient), je v štandardnom type dôkazného sylogizmu neprimeraná, pretože narúša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami tým, že nereflektuje objektívne limity súvisiace s následným poznávaním minulých javov, zvlášť príčinnej súvislosti, a proporcionálne nevyvažuje vzájomné asymetrické postavenie týchto subjektov, v ktorom má z už uvedených dôvodov „navrch“ zdravotnícke zariadenie, keďže na žalobcu (poškodeného) ako slabšiu stranu v ich vzájomnom vzťahu kladie neúmerne nároky, čím mu v súdnom konaní fakticky znemožňuje

dosiahnutie ich uspokojenia, v dôsledku čoho porušuje aj jeden z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie, ktorým je rovnosť jeho strán.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatuje, že zásada rovnosti účastníkov konania je súčasťou práva na spravodlivé konanie. Pod pojmom rovnosti účastníkov konania je potrebné rozumieť rovnosť ich príležitostí. To znamená, že každej procesnej strane by mala byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej protistrana. Podľa ESĽP sa rovnosťou zbraní rozumie požiadavka, aby každá zo strán konania mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju z pohľadu konania ako celku vzhľadom na protistranu podstatným spôsobom neznevýhodňujú. Cieľom zásady rovnosti zbraní je dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu.

Pod takto definovanú rovnosť strán spadá nielen realizácia ich oprávnení, ale aj otázky dôkazného bremena. V ústavnoprávnej rovine potom platí, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie je aj zásada rovnosti zbraní, čo v civilnom súdnom konaní zahŕňa tiež rovnosť dôkazných bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmú byť neprimerané, pretože v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Obdobne aj ESĽP v rozsudku č. 34976/05 vydanom vo veci Metalco Bt. proti Maďarsku z 1. 2. 2011 dospel k záveru, že uloženie nesplniteľného dôkazného bremena na jednu stranu civilného sporu je porušením zásady rovnosti zbraní. Právo na rovnosť účastníkov konania teda vyžaduje, aby dôkazné bremeno kladené na jedného účastníka konania nebolo neprimerané, čo vychádza zo všeobecnej požiadavky na dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu.

Z uvedeného možno urobiť záver, podľa ktorého ak je miera procesnoprávneho poznania vyžadovaná na preukázanie príčinnej súvislosti medzi právne relevantnými javmi zo strany žalobcu ako slabšej strany sporu zjavne neprimerane vysoká a nezohľadňujúca faktickú nerovnosť strán sporu, tak v dôsledku toho je aj dôkazné bremeno kladené na túto stranu zjavne neprimerané, čo potom vylučuje aj akúkoľvek zmysluplnú úvahu o možnosti jeho „unesenia“, čím dochádza k porušeniu práva na rovnosť strán ako jedného z komponentov práva na spravodlivé súdne konanie. Nič nebráni tomu, aby slabšie postavenie sťažovateľov bolo v okolnostiach danej veci kompenzované modifikáciou základnej konštrukcie bremena tvrdenia alebo dôkazného bremena, a to napríklad jeho sekundárnym prenesením na žalovaného, teda odklonom od štandardného konceptu preukazovania príčinnej súvislosti, ak si takýto prístup bude vyžadovať spravodlivé posúdenie okolností danej veci.

11.2. Obdobné závery plynú aj z rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 14/17:

Ve svém usnesení sp. zn. II. ÚS 3312/16 Ústavní soud připomenul rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. června 2016 sp. zn. 30 Cdo 1144/2014, z něhož plyne, že obecné pravidlo o rozložení důkazního břemene lze v odůvodněných případech modifikovat, neboť striktní dodržování standardního rozložení důkazního břemene by v ojedinělých situacích vedlo k neudržitelnému zatížení strany, která je nese, protože ta objektivně nemá a nemůže mít k dispozici informace o skutečnostech důležitých pro rozhodnutí ve sporu. K tomuto Nejvyšší soud dodal, že nemodifikování pravidla o rozložení důkazního břemene by v konečném důsledku mohlo být v rozporu se zásadou, že nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Uvedené závěry dovolacího soudu Ústavní soud označil za ústavně souladné.

Jak Ústavní soud vysvětlil výše, pravidla rozložení důkazního břemene předně vycházejí ze zákonné úpravy. Právní teorie však připouští, že pravidla pro dělení důkazního břemene mohou být i výsledkem soudcovského dotváření práva, které je však omezeno právě tím, že tato pravidla mají zásadně charakter právních norem, k jejichž tvorbě je zásadně povolán zákonodárce, nikoliv soudce. Možnosti soudcovského dotváření pravidel pro dělení důkazního břemene jsou tak omezeny na typově dané okruhy případů, u nichž panuje naléhavá nutnost odchýlení se od obecných pravidel dělení důkazního břemene. "Typová nutnost může být představována situací, kdy prosazení určitého hmotněprávního nároku s ohledem na typicky se v těchto případech vyskytující důkazní nouzi zpravidla selhává." (viz LAVICKÝ, Petr. Důkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, s. 226.). Jinými slovy, v takových případech se důkazní břemeno obrací a oproti standardním situacím leží na té procesní straně, která jím standardně zatížena není.

12. Ak pre premlčanie bezdôvodného obohatenia dodávateľa vyplývajúceho z nedostatkov ním vytvorenej zmluvy o úvere vedúcich k jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti je podstatná forma zavineného konania dodávateľa (úmyselné alebo nedbanlivostné), je v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu požadovať preukázanie vyššej formy zavinenia (úmyslu) od spotrebiteľa, keďže splnenie tejto povinnosti je v zásade nemožné. Je to len a len dodávateľ, ktorý môže uviesť, akým spôsobom nejasné, resp. žalobou napádané údaje do zmluvy zakomponoval.

Súd teda uzatvára, že v súlade s vyššie citovanými článkami C.s.p. ako aj judikatúrou ÚS SR, ÚS ČR a NS ČR dospieva k záveru, že pre obdobný typ sporov ako je prejednávaná vec je nemožné dospieť k

spravodlivému rozhodnutiu bez modifikácie dôkazného bremena tak, že poctivosť svojho konania musí obhájiť dodávateľ sám, inak je nutné vychádzať zo záveru o aplikácii 10 - ročnej objektívnej premlčacej doby založenej na minimálne nepriamom úmysle.

Týmto rozhodnutím sa súd neodkláňa od rozhodnutí NS SR citovaných v zrušenom rozsudku, keďže úmysel nie je daný samotným postavením dodávateľa - podnikateľa bez ďalšieho, a pre dosiahnutie vyššie uvedeného záveru nepristupuje súd ani k dezinterpretácii žalobkyňou citovaných rozhodnutí SdEÚ, ako to robí jej právny zástupca v jeho podaniach.

12.1. Vzhľadom na to, že úver je bez úrokov a bez poplatkov (žalobca nepreukázal ani aké poplatky tvorili zaplatenú sumu, napr. poisťné, preto na to súd nemohol brať ohľad) a nad poskytnutú istinu 1000 € bola zaplatená suma 501,98 €, predstavuje táto suma bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré je povinný vydať.

13. Podľa § 517 ods.1 OZ - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 OZ - Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 NV SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy - Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

13.1. Žalobca požadoval úroky z omeškania od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému.

13.2. Splatnosť bezdôvodného obohatenia zákonom stanovená nie je a preto sa vychádza z § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V prejednávanej veci bola žaloba ako výzva na plnenie doručená žalovanému dňa 11.12.2019, plniť mal dňa 12.12.2019 a ak tak neurobil dňom 13.12.2019 sa dostal do omeškania a od tohto dňa patria žalobcom úroky z omeškania vo výške 5,00% ročne a nie požadovaných 9,00% ročne.

14. Možnosť žalovať o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyplýva priamo z § 11 ods.4 zákona č. 129/2010 Z.z. - Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

15. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15.1. Žalobkyňa v konaní plne úspešná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
- (3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.